

รายงานการตรวจราชการและนิเทศงานกรณีปกติ รอบที่ 1 กระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564
จังหวัดพะเยา

วันที่ 21-22 มกราคม 2564

Agenda Base : ประเด็นที่ 3 ระบบสุขภาพปฐมภูมิ
หัวข้อ อำเภอผ่านเกณฑ์การประเมินการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีคุณภาพ

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สสจ./รพท./รพช./สสอ.
2. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก สสจ.
หน่วยงานผู้รับผิดชอบร่วม สสอ.
3. วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา/สาเหตุ

การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ และสุขภาพของประชาชนในอำเภอ โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) เป็นผู้ขับเคลื่อน ด้วยการบูรณาการเป้าหมาย ทิศทางและยุทธศาสตร์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนอย่างเป็นองค์รวม มีทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในแต่ละอำเภอ โดยการใช้พื้นที่เป็นฐานและประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน ตามแนวคิด “คนไทย ใส่ใจดูแลกัน” เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนนับเป็นมิติใหม่ของการปฏิรูปที่มีความเชื่อมโยง ผสมผสานการดูแลสุขภาพเป็นอยู่ และการดูแลสุขภาพของประชาชน ที่สร้างเสริมให้บุคคล ครอบครัว และชุมชน มีความเป็นอยู่ทางสังคม มีสุขภาวะทางกาย สุขภาวะทางใจ นับว่าเป็นการปฏิรูปการแก้ไข ปัญหาประชาชนที่ดีที่จะส่งผลต่อความสุขกายสุขใจของประชาชนเป็นส่วนรวม โดยจังหวัดพะเยา ประกอบไปด้วย อำเภอทั้งหมด 9 อำเภอ มีคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอในทุกอำเภอ ในการดูแลสร้างสุขภาวะที่ดีของประชาชน มีการกำหนดปัญหาสุขภาพที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา โดยในปีงบประมาณ 2563 ที่ผ่านมา ประเด็นปัญหาสุขภาพที่คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ของจังหวัดพะเยา ได้หยิบยกมาร่วมกันแก้ไข ปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางการจราจร ปัญหาผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ทั่วโลกกำลังประสบปัญหาอยู่ ซึ่งกลไกการทำงานของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอนี้ มีส่วนช่วยให้การแก้ไขในประเด็นปัญหาสุขภาพดังกล่าว ทำให้ลดอัตราการป่วย ลดอัตราตาย และช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนได้เป็นอย่างดี

ปีงบประมาณ 2564 การพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ จังหวัดพะเยา ขับเคลื่อนการพัฒนาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทุกอำเภอกำหนดการแก้ไขปัญหาตามบริบท และดำเนินการอย่างน้อย 2 เรื่อง ที่เป็นประเด็นขับเคลื่อนร่วม และมีประเด็นพัฒนาต่อเนื่องจากประเด็นเดิมของพื้นที่ จังหวัดพะเยายังคงมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการและความเข้มแข็งของกลไกระบบสุขภาพอำเภอ และทีมหมอครอบครัว ตลอดจนการเชื่อมโยง Service Plan ศูนย์บริการปฐมภูมิ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เข้าถึงบริการอย่างครอบคลุม เป็นธรรม และสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้อย่างเหมาะสม ใช้กระบวนการขับเคลื่อนในเชิงระบบกลไก UCCARE เพื่อการติดตามประเมินผล

4. การถ่ายระดับ โดย OKRs Concept -
5. แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา

5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ตามเจตนารมณ์ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พ.ศ. 2561 ครบทั้ง 9 อำเภอ

5.2 มีการประชุมคณะกรรมการ พชอ. ทุกอำเภอ คัดเลือกประเด็นปัญหาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อน โดย พชอ. อย่างน้อย 2 เรื่อง/อำเภอ

5.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ทบทวน วิเคราะห์สถานการณ์การขับเคลื่อน พชอ. ตามกลไก UCCARE ระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

5.4 ประเด็นการขับเคลื่อนและพัฒนา

อำเภอ	ประเด็นขับเคลื่อนปี 2563	ประเด็นขับเคลื่อนปี 2564
เมืองพะเยา	1. ผู้สูงอายุ 2. สิ่งแวดล้อม (ขยะ) 3. โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	1. การดูแลผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ผู้พิการและผู้ยากไร้ 2. การป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
จุน	1. ผู้สูงอายุ 2. ขยะและสิ่งแวดล้อม 3. อุบัติเหตุ 4. โรคไม่ติดต่อ(ความดันโลหิตสูง)	1. ผู้สูงอายุ 2. ขยะและสิ่งแวดล้อม 3. โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
เชียงคำ	1. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว 2. การป้องกันแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน	1. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว 2. การป้องกันแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน
เชียงม่วน	1. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว 2. การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม 3. การจัดการความเครียดจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	1. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว 2. การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม 3. การเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
ดอกคำใต้	1. การป้องกันแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร 2. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว และผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง	1. การป้องกันแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร 2. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาวและผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง
ปง	1. การป้องกันแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน 2. การดูแลผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ผู้พิการและผู้ยากไร้ 3. การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	1. การพัฒนาระบบการจัดการความปลอดภัยทางถนน 2. การป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019
อำเภอ	ประเด็นขับเคลื่อนปี 2563	ประเด็นขับเคลื่อนปี 2564
แม่ใจ	๑. แม่ใจเมืองอาหารปลอดภัย ๒. แม่ใจเมืองสิ่งแวดล้อมปลอดภัย ๓. การดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ๔. การป้องกันการทำร้ายตัวเอง	1. แม่ใจเมืองอาหารปลอดภัย 2. แม่ใจเมืองสิ่งแวดล้อมปลอดภัย 3. การดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส 4. การป้องกันการทำร้ายตนเอง
ภูซาง	1. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว 2. การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม	1. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว 2. การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม 3. การป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019
ภูพานยาว	1. การดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการ	1. การดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการ

2. การป้องกันและลดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์	2. การเฝ้าระวังอุบัติเหตุทางถนน
3. อาหารปลอดภัยในโรงเรียน	3. การเฝ้าระวังควบคุมป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

5.5 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน และศักยภาพความเข้มแข็งของ พชอ. เรียนรู้จากพื้นที่ต้นแบบ ปี 2563 และบูรณาการตำบล/หมู่บ้าน พัฒนาคุณภาพชีวิต (พชต./พชม.) กลไก UCCARE

5.6 บูรณาการเชื่อมโยงการขับเคลื่อนในระดับตำบล/หมู่บ้าน เชื่อมโยง สนับสนุนการจัดบริการสุขภาพที่ตอบสนองกับปัญหาและบริบทพื้นที่ เช่น รพ.สต.ติดดาว หน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

5.7 พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอเขตสุขภาพที่ 1

5.8 ติดตามและประเมินผล

ค่านิยมร่วม

1. อำเภอเมืองพะเยา : -
2. อำเภอจุน : “อยู่จุน อุ่นใจ ไม่เจ็บ ไม่จน” ภายใต้กลยุทธ์ : สิ่งแวดล้อมดี มีเงินใช้ ได้ผลผลิต ชีวิตปลอดภัย อนามัยสมบูรณ์ เพิ่มพูนปัญญา
3. อำเภอเชียงคำ : “สุขภาพดี วิถีคนเชียงคำด้วย 10 อ”
4. อำเภอเชียงม่วน : “HUG เชียงม่วน : กินอิ่ม นอนอุ่น หุ่นดี หนี้ลด”
5. อำเภอดอกคำใต้ : -
6. อำเภอปง : -
7. อำเภอแม่ใจ : คนแม่ใจไม่ทิ้งกัน แบ่งปันน้ำใจ ห่วงใยสิ่งแวดล้อม
8. อำเภอภูซาง : -
9. อำเภอภูกามยาว : -

รายงานการประเมินตนเองตามแนวทาง UCCARE จังหวัดพะเยา ปี 2564

อำเภอ/ประเด็น	ระดับการพัฒนาตนเองตามแนวทาง UCCARE						
	Unity team	Customer Focus	Community Participation	Appreciation	Resource sharing and human development	Essential care	ระดับคะแนน
เมืองพะเยา							
1. การดูแลผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ผู้พิการและผู้ยากไร้	4.5	4	3.5	3.5	5	4	4.08
2. การป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	4	4	4.5	3.5	3.5	4	3.92
จุน							
1. ผู้สูงอายุ	5	5	5	5	5	5	5

2. ชยะและสิ่งแวดล้อม	5	5	5	5	5	5	5
3. โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	5	5	5	5	5	5	5
เชียงค้ำ							
1. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว	5	5	5	5	5	5	5
2. การป้องกันแก๊ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน	3	3	3	3	3	3	3
เชียงม่วน							
1. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว	5	5	5	5	5	5	5
2. การจัดการชยะและสิ่งแวดล้อม	4.5	4	4	4	4.5	4	4.17
3. การเฝ้ำระวัง ควควบคุมป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	4.5	4	4.5	4.5	5	4	4.42
ระดับการพัฒนาตนเองตามแนวทาง UCCARE							
อำเภอ/ประเด็น	Unity team	Customer Focus	Community Participation	Appreciation	Resource sharing and human development	Essential care	ระดับคะแนน
ดอกค้ำไต้							
1. การป้องกันแก๊ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจร	3	3	3	3	4	4	3.33
2. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาวและผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง	5	5	5	5	5	5	5
ปง							
1. การพัฒนาระบบการจัดการความปลอดภัยทางถนน	3.5	4	3.5	3.5	4	4	3.75
2. การป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019	3.5	4	4	3.5	4	4	3.83
แม็ใจ							
1. แม็ใจเมืองอาหารปลอดภัย	3	4	3	4	4	5	3.83
2. แม็ใจเมืองสิ่งแวดล้อม							

ปลอดภัย							
3. การดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส							
4. การป้องกันการทำร้ายตนเอง							
ภูซาง							
1. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว	5	5	5	5	5	5	5
2. การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม	5	4	4	4	4	4	4.17
3. การป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019	4	4	4	3.5	4	4	3.92
ภูกามยาว							
1. การดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ	4	4	4	4	4	5	4.17
2. การเฝ้าระวังอุบัติเหตุทางถนน	3	3	4	5	4	4	3.83
3. การเฝ้าระวังควบคุมป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	3	3	4	4	4	4	3.67
ภาพรวมจังหวัด	4.2	4.15	4.19	4.19	4.38	4.38	4.25

6. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

6.1 พขอ.พื้นที่ต้นแบบต้านภัย COVID-19 ระดับจังหวัด ปี 2563 คือ อำเภอจุน อำเภอเชียงม่วน อำเภอแม่ใจ และอำเภอภูกามยาว

๖.๒พื้นที่ที่มีผลการดำเนินงานการจัดการสถานที่ควบคุมเพื่อสังเกตการณ์เริ่มป่วย (Quarantine) กรณีผู้เดินทางกลับจากพื้นที่เสี่ยงสูง โดยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.) อย่างเป็นรูปธรรม คือ อำเภอเชียงม่วน อำเภอแม่ใจ และอำเภอภูกามยาว

๖.๓อำเภอจุน เข้าร่วมเวทีเสวนา บทเรียน พลัง พขอ. สู่คุณภาพชีวิตที่ดี : พขอ.จุน อยู่จุน อุ้นใจ ไม่เจ็บไม่จน ในเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ “การขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.) เขตสุขภาพที่ ๑ ปี ๒๕๖๒”

๖.๔ อำเภอเชียงม่วน

๖.๔.๑ ได้เป็นตัวแทนระดับเขตของศูนย์สุขภาพจิตที่ ๑ เชียงใหม่ ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการความเครียดจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โดยใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.)

๖.๔.๒ ประเด็นขับเคลื่อนฯ เรื่อง การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ชะนะการประกวดนวัตกรรม GREEN & CLEAN Hospital ระดับเขต ปี ๒๕๖๓ เรื่อง รวมพลังคนโลกสวย เป็นตัวแทนเขตส่งประกวดระดับประเทศ

๖.๕ อำเภอแม่ใจ ประเด็นขับเคลื่อนฯ เรื่อง แม่ใจเมืองสิ่งแวดล้อมปลอดภัย ชนะการประกวดนวัตกรรม GREEN & CLEAN Hospital ระดับเขต ปี ๒๕๖๓ เรื่อง กระบวนการจัดการขยะอินทรีย์โดยใช้ไส้เดือนดิน เป็นตัวแทนเขตส่งประกวดระดับประเทศ

๖.๖ อำเภอภูกามยาว ประเด็นขับเคลื่อนฯ เรื่อง การดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการ ผลงาน : โครงการคนภูกามยาวไม่ทิ้งกัน ในการดูแลผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับรางวัล เป็นตัวแทนในการนำเสนอระดับเขตสุขภาพที่ ๑ ปี ๒๕๖๒

7. ข้อเสนอแนะต่อผู้นิเทศ

7.1 สำหรับพื้นที่

7.1.1 การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการคืนข้อมูลให้กับพื้นที่ เครือข่าย และประชาชนในพื้นที่ ลักษณะการรับรู้และการจัดการกระจุกตัว เฉพาะกลุ่ม

7.1.2 การให้ความสำคัญ ความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงาน พขอ. อย่างจริงจัง ของเครือข่ายทุกภาคส่วน และภาวะความเข้มแข็ง การนำองค์กร สู่การพัฒนาอย่างจริงจังของทีมงานทุกระดับ

7.2 สำหรับส่วนกลาง

7.2.1 ความต่อเนื่องให้การสนับสนุนงบประมาณการปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนเชิงประเด็นสำหรับ จังหวัดอำเภอ

7.2.2 การเสริมสมรรถนะแก่คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ และ ทีมเลขานุการ

7.2.3 การประสานระดับนโยบายระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขกับหน่วยงานมหาดไทย

ผู้รายงาน 1. นางสาวสุทธิพร ชมภูศรี

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

E-mail : mok_suti@hotmail.com

โทรศัพท์ 0-5440-9126-127 และ 08-4608-5265

2. นางพัทธนันท์ เพียรรุประสิทธิ์

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

E-mail : patssjpyo@gmail.com

โทรศัพท์ 0-5440-9126-127 และ 08-5709-7227

วัน/เดือน/ปี 14 มกราคม 2564